

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

autor práce: **Mgr. Helena JAHELKOVÁ**

název práce: **Sociální chování a ekologie netopýrů rodu *Pipistrellus***

Posuzovaná disertační práce obsahuje 257 stran a kromě obšírného úvodu do problematiky obsahuje především deset rukopisů z nichž 6 již bylo publikováno nebo přijato do tisku v chiroptereologických či obecně mammalogických časopisech (včetně časopisu s impakt faktorem). Další čtyři rukopisy byly předloženy do renomovaných specializovaných vědeckých časopisů. Publikované články a do tisku přijatý rukopis prošly recenzním řízením vědeckých časopisů, takže jejich metodická úroveň a přínos pro vědu je již potvrzen. Rukopisy odeslané k přijetí by si sice možná zasloužily ještě nějaké drobné formální úpravy, nicméně jeho vědeckou hodnotu také považují za přínosnou. Za zvláště potěšitelnou považují skutečnost, že čtyři práce byly nebo budou publikovány v anglickém jazyce. Rukopisy představují řešení široké škály chiroptereologické problematiky. Týkají se jak regionální, národní i celoevropské faunistiky, metodických aspektů detektorování a nahrávání hlasů netopýrů, vokalizace, chování a ekologie netopýrů rodu *Pipistrellus*. Z tohoto hlediska konstatuji, že předkládaná disertační práce jednoznačně dosahuje kritérií pro udělení hodnosti PhD. K této části předložené práce mám však jednu formální kritickou připomínku: uvedený název rukopisu na str. 152 je rozdílný v obsahu a ve vlastní práci (A group male advertisement in .. vers. Mating system in ...)

Kladně hodnotím i jasně formulované cíle práce: 1. objasnění etologických a ekologických aspektů rozmnožování netopýrů rodu *Pipistrellus*.; 2. využití akustické analýzy ve výzkumu sociálních vztahů a rozmnožování netopýrů rodu *Pipistrellus*; 3. metodické rozpracování postupů a technik využití akustické analýzy. Domnívám se, že autorka disertační práce své cíle bezezbytku splnila.

Řešená problematika je velice aktuální z více důvodů. Po rozlišení dvou kryptických druhů *P. pipistrellus* a *P. pygmeus* na základě odlišných echolokačních signálů (posléze i podle morfologických charakteristik a molekulárních analýz) se v celé Evropě intenzivně zjišťují další rozdíly mezi těmito druhy a to především v jejich chování a ekologických nárocích.

Zároveň jsou postupně detailně zjišťovány i ekologické nároky dalších druhů tohoto rodu: *P. nathusii* a *P. kuhli*.

Vlastní úvodní část obsahuje 58 stran textu včetně 231 citací v literárního přehledu. Tato část je logicky členěna a vyčerpávajícím způsobem dává dobrou možnost orientovat se v problematice. Z věcného ani formálního hlediska nemám k této části žádných kritických připomínek. Vyskytují se zde pouze nepatrné nedostatky (např. na str. 7 latinský název netopýra psaný neproloženě – *Pipistrellus kuhli* či nejednotné uvádění latinského jména tohoto druhu *kuhli* vers. *kuhlii*).

Autorka disertační práce je mezi českými i evropskými chiroptereology známa jako jeden z předních odborníků na biologii a ekologii netopýrů rodu *Pipistrellus* a její osobní přínos (jak teoretický, tak i aplikovaný) pro rozšíření vědeckého poznání je obecně uznáván.

Závěrem proto konstatuji, že vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je posuzovaná práce velmi přínosná a že splňuje požadavky kladené na disertaci. Proto ji doporučuji k obhajobě a doporučuji i udělit jejímu autorovi titul PhD.

V Praze, 3.7.2008

Doc.ing. Jaroslav Červený, CSc.

ÚBO AV ČR